

Gelu Duminică

**VIAȚA ÎN DOI
ȘI JUMĂTATE**

Cuprins

O altfel de viziune despre relații și familie 11

Introducere.....15

1.

Despre relații.....21

2.

Despre momentul în care apare copilul.....101

3.

Poate o familie „bolnavă” să genereze
o societate sănătoasă?.....165

Când iubirea învață să fie familie183

O altfel de viziune despre relații și familie

Nu cred că cineva poate asimila teoretic cum să se comporte într-o relație. Înveți din experiență, din ceea ce vezi în jur în primul rând și din valorile culturii în care crești. Inevitabil, repeți aceste lucruri, fără să te gândești de cele mai multe ori dacă sunt și sănătoase – iar după cum putem observa destul de limpede (mă gândesc numai la violența domestică înrădăcinată), nu sunt. Miturile despre relații și familii fac adesea mai mult rău și sufocă, ori permit sau chiar glorifică anumite atitudini toxice. Ele sunt terenul fertil unde se confundă respectul cu abuzul, impunerea limitelor cu autoritatea sau tăcerea, pasiunea cu controlul șamd.

În contextul în care nu se vorbește deschis mai deloc despre astfel de lucruri – nu-mi amintesc nici eu, în familie, să fi avut discuții măcar elementare – lucrarea lui Gelu Duminică vine să

- 12 demonteze anumite „tradiții” și concepte învechite, analizând ce înseamnă de fapt o apropiere reală între doi oameni. Cartea este structurată în trei părți: prima, „Despre relații”, unde, pe scurt, aprofundează traumele transgeneraționale, dezechilibrele, dar și modurile de reconectare emoțională, cumva pentru a înțelege clar „rolul” și mecanismele unui cuplu; a doua, „Despre momentul în care apare copilul”, în care structurează provocările și problemele cu care se confruntă atât mama, cât și tatăl, odată ce dinamica unei relații se schimbă complet; și încheie în cele din urmă cu o viziune, spun eu, foarte *fresh* și chiar intrigantă, despre cum relațiile „bolnave” au impact asupra societății și invers – aici intrând chiar pe terenul de joc al sociologului. Pentru că, dacă nu știm să ne comportăm bine cu cel de lângă noi, pe care noi singuri ni-l alegem – nu ne este dat, ca în cazul părinților, să zicem –, nu avem nici cele mai mici șanse să dezvoltăm o societate în care acceptarea diversității, libertatea, respectul și protejarea celorlalți să fie normalitate.

Gelu Duminică ne propune o călătorie în care aflăm de ce amestecăm atât de multe lucruri și ne e frică să recunoaștem atunci când greșim – pentru că și greșeala este stigmatizată, în loc să fie discutată. Dar, atenție, nu este un îndreptar privind relațiile de cuplu, nici vreo carte de „părințeală” – cum autorul „alintă” tema –, poate mai degrabă de *anti-parenting*, ca să glumim, dacă e să ne gândim

la faptul că nașterea unui copil este văzută numai ca o minune binefăcătoare. Ori Gelu vorbește cât se poate de onest, din propria experiență, despre așteptări și frica de a dezamăgi, despre oboseală, despre pierderea individualității – dar și regăsire –, nu în ultimul rând despre cum mulți părinți devin doar o echipă și uită să se iubească sau să fie atenți unul cu celălalt. Sunt subiecte și sub-teme aproape tabu care detronează de pe piedestalul ultra-luminos creat de societate felul în care ne transformăm odată cu apariția unui nou-născut.

Cred că ideea de bază a lucrării lui Gelu este, pe de o parte, să nu ne mai pedepsim singuri când nu ne ridicăm la standardele cât se poate de false impuse de cultura în care trăim, iar pe de alta, să ne privim în oglindă cu o sinceritate zguduitoare și să ne vedem propriile greșeli, pentru a ne îmbunătăți atât pe noi înșine, relația, cât și a oferi copilului un mediu cu adevărat sănătos în care să crească. Este o carte care nu ne sugerează doar să comunicăm mai mult, ci și cum să o facem: ce întrebări să punem, cum să le formulăm – pentru a nu părea egoiști mai ales, când avem nevoie de un răgaz sau de atenție –, nu în ultimul rând când să le adresăm, fie nouă înșine, fie împreună. Și cum să privim toate aceste lucruri cu deschidere și entuziasm, nu cu frică. Pentru că orice schimbare aduce, instinctiv, respingere și teamă. Pentru că am fost învățați atâta vreme că lucrurile sunt sau se fac doar într-un anumit fel, iar orice altă perspectivă sperie.

14 La fel ca în prima sa carte, *Dacă nu ești cuminte, vine țiganul și te fură!*, unde Gelu Duminică abordează diversitatea etnică și integrarea socială într-o manieră cu totul nouă și provocatoare, explicând problemele cu care ne confruntăm atât istoric, cât și sociologic și chiar politic, și acest titlu, pe un cu totul alt subiect, pune cititorul în fața unor întrebări incomode, pentru a-l face să gândească critic și liber vizavi de definițiile bine înrădăcinate pe care le avem despre relații și familie. Pentru unii, va fi o carte care cu siguranță îi va și irita pe alocuri (mă gândesc numai la tema în care copilul este văzut ca o necesitate de a lega un cuplu...), la fel cum, pentru alții, va fi o gură de aer proaspăt, de care aveau mare, mare nevoie.

Iar în final, aș vrea să cred că este și o carte care poate fi citită „în doi”. O carte care va apropia mai mult, va aduce mai multă deschidere și va genera dialog, indiferent de rezultatul discuțiilor. Iar atât în relații, în familie, cât și în societate (după cum veți vedea la final), avem nevoie de dezbateri, de confruntări de idei (vechi vs. noi), mituri și concepte, care să ne redefinească și să ne transforme în variante mai bune.

Andrei Ruse

Introducere

Există adevăruri despre care am fost învățați să nu vorbim, chiar dacă acestea se transformă deseori în realități în care noi înșine ajungem să trăim. Numai că tăcerea nu ajută la nimic, ci face ca tot ce se întâmplă să se perpetueze până devine o normă culturală total acceptată, chiar dacă mai toți spunem că este extrem de nocivă.

Unul dintre aceste adevăruri este că, în România modernă, o treime dintre divorțuri se întâmplă în primii doi ani după nașterea primului copil. O statistică aparent rece, dar care ascunde în spatele ei o realitate intensă, de multe ori extrem de dureroasă pentru cei care o trăiesc: pentru foarte mulți, nașterea unui copil aduce cu sine o nouă realitate relațională în care bătălia dintre lumină și umbră, între „miracol” și „ruptură”, între „eu” și „noi” este omniprezentă.

Într-o zi, doi oameni își promit dragostea „până când moartea ne va despărți”, privind-se în ochi

- 16 cu o siguranță ce pare de neclintit. În altă zi, aceiași oameni descoperă că între ei s-a așezat o pereche de ochi mici, fragili, care schimbă totul. Iar promisiunea aceea, rostită cu atâta încredere, trece prin cea mai mare probă a ei: nevoia de transformare. Transformarea fiecăruia, transformarea relației, transformarea întregii dinamici de cuplu.

Tocmai de aceea, această carte nu este despre *parenting*. Nu este despre cum să adormi copilul, cum să-l hrănești, cum să-l stimulezi sau cum să-l crești „corect”. Nu este despre șapte pași în a te conecta cu partenerul, tehnici pentru a fi fericit alături de el/ea sau despre rețete sănătoase pentru copii. Este despre ceea ce se întâmplă în sufletul părinților. Despre ceea ce nu se spune și despre ceea ce se destramă în tăcere. Despre ceea ce se construiește și reconstruiește cu greu. Este despre revoluția invizibilă care are loc în interiorul cuplului după apariția unui copil.

Pentru că, în ciuda a tot ceea ce se spune, nașterea unui copil nu aduce doar bucuria generată de „împlinire”. Aduce și pierdere: pierderea identității de dinainte, pierderea timpului pentru sine, pierderea spontaneității fără de care o relație suferă și a unui tip de „noi” care funcționa într-o dinamică previzibilă și acceptată fără copil. În locul lui, apare un „noi” nou, încă neșlefuit, încă nesigur, încă neînțeles. Numai că acest nou „noi” trebuie învățat, negociat, construit și asumat.

Mama și tatăl intră în această etapă cu roluri diferite, dar cu fragilități asemănătoare. Mama devine centrul biologic al începutului și epicentrul presiunii. Este văzută, întrebată, lăudată, dar rareori înțeleasă în profunzimea transformării ei. Tatăl, în schimb, devine adesea periferia emoțională. Este acolo, dar invizibil. Este implicat, dar foarte rar valorizat. Este prezent, ca așteptări, dar absent ca actor care are dreptul să aibă el însuși așteptări de la cei din jur. Și asta și pentru că, în cultura noastră, tatăl (a se citi „bărbat”) este adesea redus la rolul de „sprijin” pentru ceilalți și mai deloc la cel de participant egal la revoluția emoțională care se petrece în familie.

Am început să lucrez la această carte ca un exercițiu bazat pe întrebările unui om care, aflat în această situație, s-a izbit de propriile limite și, în încercarea de a echilibra – și de a se echilibra –, a căutat răspunsuri care să-l ajute să privească cu sinceritate în interiorul cuplului, familiei și sine-lui. Pentru că, dincolo de statistici, dincolo de teorii, dincolo de așteptări, rămâne o realitate pentru care nimeni nu te pregătește: iubirea din cuplul parental se transformă.

Și am văzut această realitate în mai toată România – în apartamente mici, în case mari, în garsoniere cu chirie sau în locuințe perfect renovate – unde există mii de cupluri care trec prin aceeași poveste: bărbați care simt că au dispărut din pro-